

3. Носач І. В. Формування професійних умінь і навичок майбутніх економістів у процесі вивчення інтегративних фахових дисциплін : автореф. на здоб.канд. пед. наук : 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. Київ, 2008. 20 с.

4. Петльована Л.Л. Педагогічні основи професійної адаптації студентів економістів засобами новітніх інформаційних технологій : автореф. на здоб.канд. пед. наук : 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. Хмельницький, 2008. 20 с.

5. Різник В. В. Формування готовності майбутніх фахівців економічних спеціальностей до професійної діяльності у процесі вивчення спеціальних дисциплін : автореф. на здоб.канд. пед. наук : 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. Київ, 2010. 20 с.

6. Самарук Н. М. Професійна спрямованість навчання математичних дисциплін майбутніх економістів на основі між предметних зв'язків : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 "Теорія і методика професійної освіти". Тернопіль, 2008. 22 с.

Дікун І. А.,

канд. пед. наук, старший викладач

кафедри мистецьких дисциплін,

КЗВО "Барський гуманітарно-педагогічний

коледж імені Михайла Грушевського", м. Бар

Скорич Н. В.,

викладач-методист, викладач

кафедри мистецьких дисциплін,

КЗВО "Барський гуманітарно-педагогічний

коледж імені Михайла Грушевського", м. Бар

УДК 37.032+371.134+478.041]:78(477)(045)

DOI: <https://doi.org/10.64076/ihrc251010.14>

ТВОРЧИЙ РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА: ПОДІЄВИЙ ПІДХІД

Конституція України гарантує всебічний розвиток особистості, її талантів, інтелектуальних і творчих здібностей, що визначає орієнтирами освіти забезпечення умов для вільного розвитку та самореалізації кожної людини. У цьому контексті професійна підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва спрямовується не лише на оволодіння професійними компетентностями, а й на максимальне розкриття творчого потенціалу студентської молоді, створення такого освітнього середовища, яке забезпечує підготовку компетентних педагогів, здатних до творчості, креативності, саморозвитку та інноваційних перетворень.

Проблема творчого розвитку майбутніх учителів музичного мистецтва розкрита у працях А.Козир, О.Михайличенко, О.Олексюк, Г.Падалки, О.Щолокової та ін. Науковцями відзначено, що творче становлення майбутніх фахівців відбувається виключно у площині їх творчої діяльності, яка є каталізатором, засобом і механізмом самореалізації та самовдосконалення і залежить як від внутрішніх потреб особистості щодо творчості, творчих якостей та здібностей, так і від створення умов, сприятливих для їх вияву та розвитку.

На думку С.Сисоєвої, реалізація людиною у творчій діяльності власного творчого потенціалу є проявом її духовної природи, творчих можливостей і самовираженням, що задає вектор для подальшого розвитку і зростання. Самореалізація в процесі творчої діяльності, наголошує вчена, є також основною якістю і показником щасливої людини, яка живе в гармонії з собою, допомагає підтримувати і зберігати ментальне здоров'я [3, с. 28]. Відтак, розвиток творчих якостей майбутніх фахівців стає головним завданням вищої школи та визначальною умовою їх подальшого професійного становлення.

Аналізуючи творчі якості особистості, науковці звертають увагу на креативність як здатність людини відмовлятися від стереотипів, швидко і нестандартно вирішувати завдання, породжуючи нові можливості та відкриття. Креативно-пошукова активність характеризується високим рівнем пізнавальної, мотиваційної та діяльнісної сфер особистості майбутнього фахівця. Її провідними ознаками стають критичність, дивергентність, альтернативність, самостійність мислення; проблемне бачення; творча фантазія, розвинута уява, художньо-образне мислення, асоціативне мислення; специфічні особистісні якості (здатність до позитивної комунікації, сміливість, готовність до розумного ризику в професійній діяльності, цілеспрямованість, допитливість) та мотиви (бажання реалізувати власні можливості, бути визнаним, творчий інтерес, захопленість творчим процесом, прагнення досягти визнання результативності в конкретних умовах власної музично-педагогічної праці тощо); комунікативні здібності; здатність працювати в команді; високий рівень загальної та музично-педагогічної культури тощо [1, с. 53]. Отож, розвиток креативно-пошукової активності здобувачів вищої музично-педагогічної освіти як конститутивної складової творчої діяльності стає важливим завданням професійної підготовки майбутніх фахівців.

Слід відмітити, професійна діяльність майбутніх учителів музичного мистецтва невіддільно від творчості в силу своєї природи і вимагає підвищеної емоційності, розвиненого художньо-образного мислення, багатства асоціацій, широкого мистецького тезаурусу, творчого сприймання та осмислення творів мистецтва. Музичне мистецтво сприяє розвитку емоційних реакцій, творчих якостей, адже

володіє потужним евристичним потенціалом, здатністю "захопити", активізувати уяву, фантазію, інтуїцію.

Ефективність стимулювання креативності та творчої активності студентів значною мірою забезпечується шляхом створення сучасного культурно-подієвого освітнього середовища, що передбачає залучення здобувачів вищої освіти до різних форм практичної художньо-творчої діяльності. Така організація навчання дає змогу розглядати освітній простір навчального закладу як соціокультурну практику, простір для організації та реалізації різноманітних культурно-мистецьких подій, практичних освітніх мистецьких івентів [2, с. 239].

Ядром освітньої культурно-мистецької події є митці, педагоги, музиканти, об'єднані спільним інтересом, потребою взаємообміну досвідом. Комунікація під час організації заходу передбачає створення практичних майданчиків для творчого спілкування, в наслідок чого майбутні педагоги-музиканти, залучені до такої взаємодії, отримуються нові знання та досвід.

Для здобувачів освіти участь у культурно-мистецьких заходах набуває особливої яскравої, емоційної, захоплюючої освітньої події, яка запам'ятовується на тлі повсякденності. Участь у таких заходах сприймається як особистісно значущий досвід побаченого й пережитого на практиці знання, що залишає стійкі враження, сприяє формуванню позитивної мотивації до майбутньої професії, розвитку професійно-особистісних якостей, креативності, формуванню комунікативних умінь, здатностей до інноваційної діяльності. До сучасних форм культурно-мистецької освітньої практики можемо віднести такі як:

- майстер-класи музикантів, педагогів, де майбутні фахівці мають можливість спостерігати за методами та прийомами навчання, виконавською майстерністю, отримати професійні поради щодо інтерпретації музичних творів, роботи з учнями, сценічної поведінки тощо. Цінним є те, що відразу студенти мають можливість апробувати отримані рекомендації у власній виконавській практиці, що уможливорює їх творчу самореалізацію;

- воркшопи з інноваційних методик музичного навчання, де студенти самостійно можуть створювати фрагменти уроків, використовуючи сучасні методи навчання школярів: різноманітні техніки колективного музикування, body percussion, Orff-підхід, технології LearningApps, STEM-art тощо. Така форма сприяє розвитку креативності, формує вміння застосовувати інтегровані технології у майбутній педагогічній діяльності;

- артфориуми та творчі зустрічі представляють масштабні мистецькі події з презентацією авторських проєктів відомих митців, диригентів, композиторів, виконавців тощо. Участь у таких заходах забезпечить розширення професійного кругозору, усвідомлення зв'язку між мистецтвом та суспільними процесами, сприятиме стимулюванню творчого інтересу студентів до майбутньої професії;

- проєктна діяльність (створення різноманітних творчих мистецьких проєктів) передбачає розробку і реалізацію студентами власних міні-проєктів: концертів, онлайн-конференцій, подкастів, створення відеофільмів, відеороликів, радіоефірів, проведення публічних лекцій тощо, що передбачає пошук нестандартних рішень для створення художньо-творчого продукту як кінцевого результату за допомогою проєктних методів та технологій, формує дослідницькі уміння майбутніх фахівців;

- фестивалі, конкурси, концерти сприяють реалізації творчого потенціалу студентів, формують їх виконавську культуру.

Таким чином, впровадження подієвого підходу у фахову підготовку, залучення здобувачів освіти до різних форм культурно-освітніх практик є ефективною умовою організації творчої діяльності, яка забезпечить творчий розвиток і професійне становлення майбутніх фахівців під час їх навчання у закладах вищої освіти.

Список використаних джерел

1. Дікун І.А. Формування досвіду творчої діяльності майбутніх учителів музики у процесі педагогічної практики : монографія. Київ : НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2019. 242 с.

2. Поправко О.В., Тараненко Г.Г. Педагогічний потенціал подієвого підходу як способу організації освітньої діяльності у закладах вищої освіти. *Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти* : збірник науково-методичних праць ТДАТУ. 2022. Вип. 25. С. 235-241.

3. Сисоєва С.О. Творчий розвиток фахівців в умовах магістратури : монографія. Київ : ЕДЕЛЬВЕЙС, 2014. 404 с.

Ivanchuk, A.,

Department of Fine and Decorative
Arts, and Technologie and Safety of Life,
Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State
Pedagogical University, Vinnytsia

УДК 614.8

DOI: <https://doi.org/10.64076/ihrc251010.15>

ASPECTS OF TRAINING FUTURE TEACHERS LIFE SAFETY

Abstract. *The problems of teaching the academic discipline “Life Safety and Fundamentals of Labor Protection” in higher educational institutions of Ukraine are revealed. It is emphasized that in practice, the basis for choosing the content and structure of the educational material of this academic discipline is the concept of forming safe conditions for professional activity, which does not take into account the*